

Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hastighetsövervakning med instrument för mätning av genomsnittshastighet;

beslutade den 6 juni 2000.

Rikspolisstyrelsen föreskriver följande med stöd av 13 § första stycket 4 förordningen (1989:773) med instruktion för Rikspolisstyrelsen samt meddelar följande allmänna råd.

1 kap. Tillämpningsområde

1 § Denna författning reglerar hastighetsövervakning på väg med instrument för mätning av genomsnittshastighet som är monterat i ett fordon (genomsnittshastighetsmätare).

2 kap. Materiel och behörighet

1 § För hastighetsövervakning med genomsnittshastighetsmätare får endast ett instrument som är godkänt av Rikspolisstyrelsen användas.

Innan ett nyttillverkat eller ombyggt instrument tas i drift skall det förstagsverifieras enligt en av Rikspolisstyrelsen beslutad metod. Instrumentet skall genomgå periodiskt återkommande kontroll (verifiering) och översyn i den utsträckning som Rikspolisstyrelsen beslutar. Verifiering av instrumentet skall utföras av ett enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll ackrediterat kontrollorgan.

2 § Översyn, service och reparation av en genomsnittshastighetsmätare får endast utföras av ett företag som Rikspolisstyrelsen har slutit avtal med.

3 § Förändringar av en genomsnittshastighetsmätare får inte göras utan medgivande av Rikspolisstyrelsen.

4 § Genomsnittshastighetsmätaren skall kontrolleras och justeras innan den tas i bruk för hastighetsövervakning. Kontrollsträckan skall vara belägen på en rak vägsträcka och vara 1000 meter lång. Den skall vara uppmätt med ett stålmåttband som uppfyller kraven enligt svensk standard SS 64 11 12:II. Båda punkterna på kontrollsträckan skall vara tydligt och varaktigt markerade på ett sådant sätt att kontrollen kan utföras med mätfordonet i rörelse.

Ett särskilt säkerhetsavdrag på tre procent på visad distans finns inbyggt i instrumentet. Avdraget reducerar också visad genomsnittshastighet.

RPSFS 2000:43

FAP 331-7

Utkom från trycket
den 30 juni 2000

5 § Genomsnittshastighetsmätaren får bara användas av en polis som med godkänt resultat har genomgått den av Rikspolisstyrelsen beslutade utbildningen i hur instrumentet skall handhas.

6 § För den som under mer än ett år inte har använt genomsnittshastighetsmätaren krävs repetitionsutbildning. Denna utbildning skall ledas av en instruktör som har genomgått sådan utbildning som avses i 5 §.

3 kap. Funktionskontroller och dokumentation

1 § Daglig kontroll och veckokontroll skall utföras på genomsnittshastighetsmätaren. Sådan kontroll och kalibreringstal skall antecknas i en särskild dagbok som skall förvaras i fordonet. Anteckningarna skall signeras av den polis som utfört kontrollerna.

2 § Efter däckbyte skall ny veckokontroll utföras.

4 kap. Yttre förhållanden

1 § Den vägsträcka på vilken hastighetskontrollen utförs (kontrollsträckan) skall vara minst 500 meter lång.

2 § Kontrollpunkter är de punkter som markerar kontrollsträckans början och slut. De skall utgöras av väl synliga kännemärken på eller vid vägen.

Kontrollpunkter som har använts vid mätning skall, utom i fall som avses i 5 kap. 3 och 4 §§, dokumenteras i protokoll Hastighetsöverträdelser uppmätta med instrument för mätning av genomsnittshastighet (RPS 331.5).

Allmänna råd

Kännemärken på eller vid vägen kan vara vägmarkeringar, vägmärken, bropelare eller andra lätt urskiljbara observationspunkter.

3 § Avståndet mellan polisfordonet och det kontrollerade fordonet när kontrollen påbörjas och avslutas (kontrollavståndet) skall vara så kort som möjligt utan att trafiksäkerheten äventyras.

Under kontrollen skall avståndet anpassas så att det kontrollerade fordonet inte förväxlas med något annat fordon.

5 kap. Metoder vid hastighetsövervakning

Kontroll när fordonen följer efter varandra

1 § Tidsenheten skall startas senast när det kontrollerade fordonets främre begränsningslinje passerar den kontrollpunkt där mätningen börjar och skall stoppas tidigast när fordonets bakre begränsningslinje passerar den kontrollpunkt där mätningen avslutas.

2 § Distansenheten skall startas tidigast när polisfordonets bakre begränsningslinje passerar den kontrollpunkt där mätningen börjar och skall stoppas senast när polisfordonets främre begränsningslinje passerar den kontrollpunkt där mätningen avslutas.

Kontroll när polisfordonet blir omkört

3 § När ett fordon har påbörjat omkörning av ett polisfordon skall tids- och distansenheterna startas samtidigt i det ögonblick då det omkörande fordonets främre begränsningslinje nått i jämnhöjd med polisfordonets bakre begränsningslinje.

När mätningen skall avslutas skall omkörning av fordonet förberedas. Då polisfordonet med sin främre begränsningslinje har nått fram till det kontrollerade fordonets bakre begränsningslinje skall tids- och distansenheterna stoppas samtidigt.

Mätningen får utan hinder av andra stycket avslutas på det sätt som anges i 1 och 2 §§.

Kontroll när polisfordonet kör om

4 § Om mätningen sker i samband med att ett polisfordon kör om ett fordon skall tids- och distansenheterna startas samtidigt i det ögonblick då polisfordonets bakre begränsningslinje har nått fram till det kontrollerade fordonets främre begränsningslinje.

Mätningen skall avslutas när polisfordonet låter sig omköras av det kontrollerade fordonet. Tids- och distansenheterna skall stoppas samtidigt i det ögonblick då det omkörande fordonets bakre begränsningslinje passerar polisfordonets främre begränsningslinje.

Mätningen får utan hinder av andra stycket avslutas på det sätt som anges i 1 och 2 §§.

Kontroll från stillastående polisfordon

5 § Vid hastighetsövervakning med stillastående polisfordon skall Rikspolisstyrelsens föreskrifter om hastighetsövervakning med stoppur tillämpas (RPSFS 2000:41, FAP 331-4) tillämpas.

6 kap. Rapportering

1 § Innan vidare rättsliga åtgärder vidtas i anledning av en konstaterad hastighetsöverträdelse skall den uppmätta hastigheten kontrolleras i enlighet med formeln $\frac{\text{sträcka (m)} \times 3,6}{\text{tid (s)}} = \text{hastighet (km/h)}$. Dessutom skall kontroll ske av att samtliga lyssegment i instrumentets display fungerar.

2 § Den uppmätta hastigheten skall anges i kilometer i timmen och avrundas till närmast lägre heltal.

RPSFS 2000:43

3 § Protokollet Hastighetsöverträdelser uppmätta med instrument för mätning av genomsnittshastighet (RPS 331.5) skall föras vid varje tillfälle då föreläggande av ordningsbot utfärdas eller rapport upprättas.

4 § Om det finns risk för att det kontrollerade fordonet har förväxlats med ett annat fordon eller om det uppstår någon annan tveksamhet om mätningens tillförlitlighet, får denna inte läggas till grund för ett föreläggande av ordningsbot eller annan rapport.

8 kap. Förvaring av protokoll

1 § Det upprättade protokollet skall förvaras på ett betryggande sätt.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2000, då Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hastighetsövervakning med instrument för mätning av genomsnittshastighet (RPSFS 1995:6, FAP 331-7) skall upphöra att gälla.

På Rikspolisstyrelsens vägnar

OLOF EGERSTEDT

Anne-Marie Niklason
(Rättssekretariatet)